

YKSITYISTIEKUNNAT TOIMINTAAN -HANKKEEN LISÄMÄÄRÄRAHA

Tekninen lautakunta 21.5.2026 § 63

Yksityistielaki ja Alajärven kaupungin antama avustus

Yksityistielaki on uudistunut vuonna 2019 ja se on tuonut kuntien ja valtioiden avustuksen myöntämisen osalle vaatimuksia. Yksityistielain mukaista avustusta kunta voi myöntää vain järjestäytyneelle tiekunnalliselle tielle. Tiekuunnan tietojen tulee löytyä ajantasaisena maanmittauslaitoksen rekisteristä, sekä tie- ja katuverkon tietojärjestelmästä digiroadista kuten yksityistielaki 50 § edellyttää.

Alajärven kaupungin yksityisteiden avustusehdot on päivitetty nykyisin vaatimusten mukaiseksi (tekn.ltk 19.9.2024 66§). Yksityisteiden avustaminen on kunnille vapaaehtoinen avustusmuoto, yksityistielaista tulevien vaatimusten lisäksi kunta päättää muista avustamisen ehdoista ja avustuksen suuruudesta. Alajärven kaupungin yksityistieavustustapa on rahallinen vakituisen asutuksen pituuteen perustuva kilometripohjainen summa.

Oleva tilanne

Alajärven kaupunki on avustanut hoidollisesti 76 kpl (noin 158 km) yksityisteitä vuodesta 1969 saakka. Käytännössä hoidollisen avustuksen piiriin kuuluneille yksityisteille on suoritettu kaupungin toimesta kaikki ympärivuotiset hoitotoimet. Em. hoidon piiriin on otettu Alajärvellä sijaitsevat yksityistiet, jotka saivat tuolloin valtionavustusta. Avustus voitiin myös ohjata kunnalle, kyseinen yksityisteiden valtionapujärjestelmä on päättynyt 90-luvulla. Kaupungin suorittamien hoitojärjestelyjen seurauksena tiekuntien toiminnalle ei ole vuosikymmenten saatossa ollut tarvetta ja niiden toiminta onkin usean tiekuunnan osalta loppunut. Yksityistieavustusten käytännöt kaupungin sisällä tulisivat olla yhtenäiset, kaupungin avustusehtojen mukainen rahallinen avustus on ollut käytössä Lehtimäen alueen yksityisteiden osalla.

Yksityistielain mukaisesti hallinto- ja hoitovastuullisena tienpitäjänä yksityisteillä toimii tiekunta. Ollakseen kaikilta osin lainmukaisia ja avustuskelpoisia, taantuneiden yksityistiekuntien tulee järjestäytyä uudelleen ja hoitaa kuntoon rekisteröinti vaatimukset. Käytännössä tämä tarkoittaa osakasselvityksiä, kokouskutsujen lähettämistä, järjestäytymiskokouksen pitämistä ja tietojen toimittamista vaadittuihin rekistereihin. Tiekuuntien järjestäytymisvelvollisuus on osakkailla, mutta kaupungin avustamana hankkeena tiekuuntien järjestäytyminen nähdään kuitenkin tässä tilanteessa suositeltavana vaihtoehtona. Hankkeeseen tulisi sen laajuuden vuoksi palkata ulkopuolista konsulttiapua, joka kerää tiekuunnan järjestäytymiskokoukseen tarvittavan tausta-aineiston, sekä avustaa tiekuntia kokouksien pitämisessä ja tietojen ilmoittamisessa rekistereihin. Tiekuunnat toimintaan hanke toteutettaisiin syksyn 2026 aikana, hankkeen kustannusarvio on 30 000 €.

Oheismateriaalina lista Alajärven yksityisteistä, jotka kunta hoitanut ja voimassa olevat avustusehdot (tekn.ltk 19.9.2024 66§)

Valmistelija: Kuntatekniikan päällikkö Juuso Pikkukangas, 040 6800324, juuso.pikkukangas(at)alajarvi.fi

Tekninen johtaja

Tekninen lautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että tiekunnat toimintaan hankkeelle varataan 30 000 € lisämääräraha vuoden 2026 talousarvioon.

Tekninen lautakunta

Merkittiin, että korjattiin otsikkotekstiä yksityistiekunnan muotoon *yksityistiekunnat*.

Hyväksyttiin.

Oheismateriaali:

- Kaupungin hoitamat yksityistiet
- Yksityisteiden avustusehdot

Kj

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto myöntää tiekunnat toimintaan hankkeelle 30 000 € lisämäärärahan vuoden 2026 talousarvioon. Lisämääräraha katetaan tarvittaessa lisälainanotolla.

Khall

Hyväksyttiin.
